

HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Telefonmizériák.

— Nyílt levél az Ujvidéki Lloydhoz. —

Állandó rovatot lehetne ezen állandó cím alatt meghonosítani. És hogy mind- eddig csak a telefonmizériák felett bossz- szankodtunk — és az állandó című állandó rovat késett, — annak egyedüli oka az volt, mert türelemmel vártuk a pósta intéző köreinek évek óta hangoz- tatott azon ígéretét, hogy a bajokon se- gitve lesz. És mi magyarok, — és ez régi bajunk, — *beértük* mindenben az *ígérettel* és így voltunk a telefonnal is, inkább végig szenvedtük a telefonálással járó minden mérget, keserűséget, idege- ketölő minden bosszúságot, ahelyett, hogy igazságunk tudatában jogos felháboro- dásunknak minden alkalommal kifejezést adtunk volna.

De a pohár megtelt. Idegeink fel- adták a szolgálatot. A megpukkadáshoz vagyunk közel, ahányszor csak a telefo- nálás szenvedéseire gondolunk, nem is beszélve azokról a nehézségekről, ame- lyek a telefonálással járnak, melyekhez képest a tantalusi kínok — gyönyörök.

De jóllakva a póstaintézőségek be nem tartott ígéreteivel, jóllakva és elke- seredve a telefonállapotaink botrányos- ságával, ezentúl más nótákat kívánunk mi is fújni.

Nyílt levelet intézünk az Ujvidéki Lloyd egyesülethez, a *kereskedők* ezen *illetékes* egyesületéhez, kérve és remélve, hogy isten tudja hányadszor, kezébe veszi a telefonmizériák mindegyikünket egyformán sújtó ügyét és meg nem elé- gedve üres fecsegő ígérettel, az elő- fizetők panaszának illetékes szószólója lesz és energiával kifejezésre juttatja a telefonelőfizetők már határt nem ismerő felháborodását.

Rémeselek, kétségbeejtők a mi ujvidéki telefonállapotaink. Azt olvastuk ép most a fővárosi lapokban, hogy három nagy gyártelep mintegy 4 millió korona érték- ben azért lett a pusztító tűz martaléka, mert majd 20 percig nem lehetett a telefonközpontnál — a tüzoltósággal kapcsolást kapni.

Mit szólunk mi?

Kik nem 20 percig, de néha félórát forgatjuk azt a telefonátkot és nem je- lentkezik a központ; kik ha kapunk számot, sokszor, igen gyakran téves, rossz számot kapunk és akkor nincs az az isten, aki újra összeköttetést tudna kapni. És ha kapunk összeköttetést, akkor jó szám helyett sértéseket, szidalmakat, ideges durvaságokat kapunk.

Ha csengetünk és a központ elég jó hangulatban van, hogy válaszoljon, sohase árulja el az édes titkot, hogy a központ beszél, hanem azt mondja: „halló“!

A szerencsétlen fél kinszenvedései itt kezdődnek: most találja el, ki beszél, a központ-e?, vagy az, akivel még teg- nap voltunk kapcsolva, a mi szintén nem tartozik a lehetetlenségek közé.

Mert a központ ugyanazzal a fá- radsággal, amelylyel leereszkedik a fél- hez és azt mondja: „halló“, — azt is mondhatná: „központ“.

Most azután a halálraitelt bmondja a számot: például: 293.

A központ nem ismétli: 293 és nem mondja „megvan“, hanem annyit hallhat csak a fél, „kérem a 296-ot a 99-be.“

És a fél a tüdejét kiordíthatja: nagysád nem 296-ot kértem, hanem 293-at.

Hiába ordítod ki a tüdődet, szegény, szerencsétlen előfizető: fél óráig a 296 marad a nyakadban és ha a fejedre is állsz.

De ha a központ ismételné: 293, akkor ez mind nem fordulhat elő. De ez így van az egész világon: a Balká- non is és minden kulturállamban, csak nálunk másképp van.

És ha a hibás kapcsolást még abban a félórában jó és helyes kapcsolásra akarjuk át kapcsoltatni: — eláruljuk a titkot, — a legjobb módszer: ahogy e sorok írója szokta csinálni, vagy elküld a szomszédba egy más állomáshoz és onnan intézteti a szóbeli kérelmet, kérem kapcsolják már szét az X állomást, mert ott végre a helyes számmal akarnak beszélni, vagy és ez se ritka eset: köz- vetlenül a központba küld fel egy alkalmazottat: hogy tessék már jelentkezni.

Igy járja végig az előfizető a tele- fonolgótha kinszenvedéseit.

De ez semmi! A téves és rossz kapcsolásokon kívül válogatott sértéseket kap a fél. Ez úgy látszik kijár az elő- fizetőknek, — mint a gazdasági alkalmazottaknak a porció.

És ha a szerencsétlen előfizető, in- terurbanbeszélgetések kemény fájába vág- ja a fejszét, az inkább menjen még novemberben is a Dunának, vagy löjje föbe magát, mert ha mint fiatal csecsemő kéri is a számot, mint törődött aggas- tyán kapja meg a kapcsolást. Kapcsol- lást? Nem, ez csak hangzavar, minden, csak nem érthető beszélgetés. Illetve, egy dolgot jól hall a fél, — a „3 perc“ közbeszólást, amely pont 3 perckor, akár hallott a fél egy kukkot is, kronométer

pontosággal zúg a kagylóba. Az államra vigyáz a központ, a fizető fél az semmi. Hogy az hall-e valamit, vagy sem, — az nekik mindegy.

Interurbán beszélgetéseknél a hang $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ perc maximális beszélgetés után leggyakrabban elmarad, a vonal oly skandalózus, hogy az albánok ilyen ve- zetékét legfeljebb kertek bekerítésére használnak.

E lap terjedelme, egy egész év- folyam kevés a mizériák megírására.

De megkezdjük e cikkünkkel a leg- érzékenyebb sérelmek sorozatos ismer- tetését. És ha a szerkesztőség bő helyet enged át, decemberig elmondtuk a leg- súlyosabb hibákat!

A Lloyd egyesület kötelessége erélyes lépéseket tenni és a telefonbotrányra tilta- kozással, sztrájkjal felelni.

Hivja össze a Lloyd az összes te- lefonelőfizetőket és foglalja memoran- dumba a sérelmeket és addig döngesse a kereskedelmi kormány kapuit, míg vagy rend lesz, vagy leszereltetik az előfizetők a telefonokat és azontul gyor- sabb érintkezést találnak, — gyalog mennek el azokhoz, akikkel dolguk van.

Kinek van ma ideje telefonálni?

Az élet oly rövid.

Oly hamar vége van.

Annál is inkább, mert a telefon is sietteti.

Polgármesteri jelentés.

Dr. Demetrovics Vladimir kir. tanácsos polgármester a közigazgatás f. május havi me- netéről következőkben számolt be a legutóbbi tvh. közgyűlésnek:

A lefolyt május hóban a közigazgatás menete rendes volt:

Május hóban tartott 1 rendes és 1 rend- kívüli közgyűlés, 2 előkészítő tanácsülés, 1 közigazgatási biz. ülés, 9 tanácsülés, 3 árva- ülés, 2 gazd. biz. ülés és 1 költségvetési biz. ülés.

Kiadott: 72 iparigazolvány, 72 iparen- gedély, 22 munkakönyv, 180 zeneengedély, 2396 marhalevél, 12 szállásutalvány, 29 külhoni útlevél, 17 cselédkönyv, 23 igazolásjegy; keres- kedelmi tanoncszerződés kötött 4, toloncol- tatott 31 és továbbított 54 egyén.

A város egészségi állapota május hóban kevésbé volt kedvező; a vörhenybetegség száma ugyanis emelkedett, de anélkül hogy járvány- szerű jelleget nyert volna. Bejelentett május hóban 13 vörhenyest, ebből 6 az ujvidéki szállásokon — és meghalt közülök 3 szálláson, 2 pedig az ujvidéki kórházban. Differia eset 6 volt, 1 halálzással, mely utóbbi haldokolva vitetett csak az orvoshoz a temerini kapunál

levő cigánytelepről. Hasi hagymáz 2 volt egyazon szülőleplei családból, fültömrigylob pedig 14 esetben jelentetett. Ritka megbetegedés volt május 26-án, amikor is egy illoki napszamos, aki a vukovári helyi hajóval érkezett a közkházba, ott hólyagos himlőben szenvedőnek találtatott. Ez eset kapcsán a vukovári helyi-hajó és az ujvidéki villamos közúti kocsik fertőtlenítettek, a horvát hatóságok a további óvintézkedések megtételére sürgőnyileg hívtak fel. Megnyugvással jelenthetem, hogy ez esetről kifolyólag további fertőzés nem történt, a beteg javuló félben tartózkodik a közkház fertőző beteg osztályán.

Május folyamán a város területén meghalt 45, a kórházban 22 egyén, halva született 8. Vallás szerint volt 33 gör. kel., 22 r. kath., 3 ref., 7 ev., 2 izr., Tüdőgömkőrkben elhalt a város területén 5, a közkházban 7 egyén.

A közkházban április végével ápolás alatt maradt 163 férfi és 134 nő, felvételt 178 férfi és 125 nő, az összes fogyatékos leszámításával május végén ápolás alatt maradt 167 férfi és 130 nő.

Május havában befolyt: állami adó címén K. 119.016'61, házalási adóban 6 kor., késedelmi kamatban az állami adó után 652'78 k., hadmentességi díjban 261'51, késedelmi kamatban a hadmentességi díj után 6'25 k., kereskedelmi és iparkamarai illetékben 361'68 kor., országos betegápolási pótdobban 3775'32 kor., késedelmi kamatban az országos betegápolási pótdob után 36 kor., intési díjban 13'60 kor., régi városi pótdob hátralékban 74 kor., folyó évi városi pótdob hátralékban 66.569'22 kor., katonabeszállásdíjban 1.621'25 k., legelő díjban 5.602'40 kor., utadobban 7.021'75 kor., késedelmi kamat és behajtási illetékben az utadob után 1'66 kor., végrehajtási költségekben, az állami adó, a hadmentességi díj, a városi pótdob és az utadob után 286.80 kor., ebadobban 848'50 kor. A városi javadalmi hivatal pénztárába befolyt: borfogyasztási adó címén 7.771'72 kor., huszfogyasztási adó c. 6.641'76 k., vágóhídi díj c. 3.162'80 kor., borfogyasztási pótdob c. 823'11 kor., huszfogyasztási pótdob címén 1.661'18 kor., szeszfogyasztási pótdob c. 979'97 kor., likőr fogy. pótdob c. 106'95 kor., ásvány és szikvíz fogy. adóban 1.610'04 kor., köveztvám c. 2 192'02 k., helypénzben 4.025'80 k., mérlegdíjban 2.072'30 kor., partdíj és rakhely c. 139'56 kor., hetivásár c. 38'06 kor., hűtőkamrák és horgok c. 837 kor. általán c. 115 kor., bírság c. 35'30 kor.; hidbevétel: 1913-ban 3.456'29 korona.

A vár. közbiztonsági levágatott: szarvasmarha 204 drb., borju 597 drb., sertés 793 drb., bárány 2612 drb., összesen: 4206 drb. Idegen községből levágta behozatott: sertés 2 drb. Hatósági husszék utján eladatott: 3 drb. borju. Közfogyasztástól teljesen elvonatott és megsemmisített: 8 drb. sertés gömkőrk, 1 drb. sertés borsókakör, 1 drb. sertés septicalmia, 1 drb. sertés idült bélhurut, 1 drb. sertés gennyes hashártyalob, 1 drb. sertés gyomor-bélgyulladás és 204 drb. különböző szerv, különböző bántalom miatt.

Végül jelenti, hogy a cs. és kir. hadügyminiszter a város törvényhatósági bizottsága és tanácsához intézett leiratában az aviatika ügyének rendkívüli fellendítése körül a pünkösdi ünnepek alkalmával közreműködött valamennyi törvényhatósági bizottsági tagnak és városi tisztviselőnek hálás köszönetét fejezte ki.

U.T.K. — Budapesti T.S.C.

U.T.K. old boy. — Villamostelep.

Az Ujvidéki Testgyakorlók Köre idei sportszencziókban gazdag footballévadja vasárnap egy jónévi fővárosi csapattal rendezett felette szép és izgalmas lefolyású mérkőzést jegyezhetett fel.

Az U.T.K. ez alkalommal a fővárosi III. o. bajnokság kitűnő helyezettjét: a Terézvárosi Sport Clubot, mely a Globussal egyesülve: Globus T.S.C. név alatt méltó pozíciót szerzett magának, — látta vendégül és részesítette az egyre gyarapodó sportszerető közönségünket igazi sportélvezetben.

Az U.T.K. csapata nehéz feladatának tudatában teljes készségével állott ki és kiváló, Ujvidéken még alig látott szép játékkal a közönség szeretetét teljes mértékben kiérdemelte.

Az U.T.K. és T.S.C. mérkőzése természetesen a fővárosi T.S.C. javára dőlt el, de az U.T.K. kitűnő, a budapestiek által is megbámult erős védelme folytán csak 1:0 eredményen nyert.

Az U.T.K. kapusa: Mantler ismét brillírozott. Ez a tüneményes tehetségű, éleslátású, gyorskezü és gyorslábú kapus a legszebb védelmeit produkálta. Macskaügységén a pestiek minden goallövési kísérlete meghiúsult. Az egyetlen goal, — a mi az U.T.K. kapujába jutott, — egy erősen csavart goal volt, melyet nem lehetett védeni, de amelyről senkisésem hitte, hogy rémes fajscha-dacára a kapuba csavarodik.

Az egyetlen goal az első félidő 21. percében volt. Attól fogva egyetlen goal sem volt, sőt mondhatni, az U.T.K.-nak — az előző éjjeli érettségi báltól kiférat legénysége, mintha újult erőre kapna és igen szép, energikus játékkal az I. félidő második részét és az egész II. félidőt ugyiszólván kizárólag a budapesti csapat térfeleiben, annak kapuja előtt folytatta le.

Az U.T.K. védelme, a három fedezet: Götzl, Weidmann, Albrecht és a két hátvéd: Jovanovic és Gubics kifogástalan volt. A legjobb játék élvezetében részesültünk. A csatáron inkább meglátszott az éjszakai, reggelig tartó dáríd. De ennek dacára Bogányi, Müller, Francz, André és Bezzegh minden tudásukkal iparkodtak goalt löni, de a pesti csapat fenomenális hátvédjei: Zorger és Kiglicska valóban bravurosat produkáltak. Különösen Zorger klasszikus játéka ragadtatta el a közönséget.

A T.S.C. kapujában egy 14 éves kapus fánomen, az öklönnyi kis Platko állott, ki oly fenomenális védelmet mutatott, hogy nem hisszük hogy tévedünk, ha a kis Platkot rövidesen Zsákkal egy sorban fogják emlegetni. Igen jók voltak mind: Toplák, Sebestyén és Ákos mint fedezetek, Kun, Pfeiffer, Stefan, Hudra és Pavlicska, mint csatárok.

A mérkőzést Dulits Ferenc, a nálunk nagy népszerűségű szabadkai szövetségi bíró közmegelegedésre vezette.

A játék meglepően fair volt. Nagy közönség nézte és tapsolta végig a minden tekintetben elsőrangú mérkőzést.

Vasárnapra az U.T.K. vezetősége az erős munkát végző I. csapatnak pihenőt adott és Ujvidéken még nem látott érdekes mérkőzést rendez, amennyiben tisztán vén fiukból álló csapatot állít ki, mely csapatösszeállítás alig nehányzori játék eredménye és amelynek a legfőbb érdekességét az a körülmény kölcsönöz, hogy a futástól elszokott, játékból alig, vagy egyáltalán nem jártas idős footballisták állanak ki.

Az U.T.K. vénfiuk (old boy) csapatának vasárnapi első mérkőzése iránt általános, nagy, szinte szokatlan érdeklődés mutatkozik. A csapat összeállítás a következő.

Weinfeld Richárd.

Schossberger Jenő, Frűhm Károly, Schön Jenő, dr. Kungl Károly, Göögös Árpád, Ochsenfeld Fülöp, Lovrekovits J., Mayer József, Szemző László, Dr. Gádor Ferenc.

A vénfiuk csapatával az „Ujvidéki Villamos Részvénytársaság” hivatalnokaiól alakult, igen jól összeállított és régóta trainirozó kitűnő footballcsapat áll ki. A villamoscsapat összeállítás a következő:

Albrecht II, Berenc, Fejes, Piszker II., Gábor, Piszker I, Náray, Rossier, Hubert, Verthes, Ronchetti.

A vénfiuk — Villamos mérkőzés bírja: Láng Hans sorhajóhadnagy, a Szamos monitor parancsnoka lesz.

A belépődíj: ülőhely 1 korona, állóhely 60 fillér. diák hely 30 fillér.

A mérkőzés kezdete vasárnap, e hó 29-én d. u. pont fél 6 órakor

Alkoholizmus és tüdővész.

Irta: Hollós József dr.

III.

Főntebb már említettük, hogy Leitinen alapvető vizsgálatait szerint az alkoholizált állatok utódainál veleszületett módon csökkent a fertőzésekkel szemben való immunitás és ezen állatok egyszersmind mesterségesen is nehezebben immunizálhatók. Ezt a tételt, amelyet Leitinen tudományos állításokkal exakt módon bebizonyított, a tüdővészre vonatkozólag tett tapasztalataim mindenképpen igazolják. Anélkül, hogy komplikált laboratóriumi vizsgálatokra volna szükségünk, a szervezetnek a tuberkulózis-sal szemben való kisebb-nagyobb fokú immunitása már abból megállapítható, hogy a szervezet a behatolt fertőzéssel szemben a legkülönbözőbb tünetekkel reagál, amelyek főképpen különböző szubjektív tünetekben és működési zavarokban nyilvánulnak. A fertőzött, de ellentétben álló szervezetnél éppen azért inkább ezek a tünetek dominálnak, mint maga a gümőkóros folyamat, amely a fönnálló immunitás folytán alig, vagy nem is tud kifejlődni. Az ilyen egyének többnyire végleg meg is szabadulnak a gümőkóros fertőzéstől, a szervezet diadalmaskodik, főképpen, ha a további fertőzésből kivonjuk őket és megfelelő higiénikus, diétikus rendszabályokkal, vagy még inkább bizonyos specifikus kezeléssel a szervezetnek ezen harcában céltudatosan segítségére sietünk.

Másképpen áll azonban a helyzet olyan egyéneknél, akiknek a sejteji a védőanyagok (immuntestek) termelésére nem, vagy csak kevésbé képesek. Ilyeneknél a fertőzés nem talál a sejtekkel szemben kellő ellentállást, a bacillusok gyorsan szaporodnak s nincs, ami őket romboló útjokban föltartóztatná. Az ilyen egyéneknek nem is fejlődnek ki a szervezet védekezésére jellegzetes reakciós-tünetek, hanem annál inkább kifejlődik maga a tüdővész, amely áldozatát előbb-utóbb a sirba juttatja.

Vizsgálataimban feltűnt, hogy a semmi reakciós jelenséget nem mutató, vagyis semmi immunitással nem bíró és így kezdetől fogva többnyire menthetetlennek tartott tüdővész betegek igen nagy százalékában a szülőknek, többnyire az apának iszákosága volt kimutatható. A tipikus lefolyás a következő: az atya iszákos, de nem tüdővész, élete derekán tüdővést kap — a szerzett dispozició folytán ez könnyen bekövetkezik — és elpusztul, gyermekeit természetesen fertőzi. A fertőzés olyan gyermekeket ér, akik az alkoholtól megrongált csirasejtből származván, immunizáló képességgel nem bírnak, avagy e képességükben nagyfokú hiányosságot szenvedtek. Amíg betegségük lapangó állapotban marad, ezt legfőképpen csak szervezetük fejletlenebb volta mutatja, — amint azonban a betegség kitör, az kezdetől fogva rosszindulatú és rohamos lefolyású áldozatát egy-két év alatt vagy még hamarabb elpusztítja még akkor is, ha már kezdetől fogva a legkitűnőbb higiénikus, klimatikus gyógymódokat, vagy specifikus kezelést alkalmazunk is a betegség megállítására. Az ilyen egyének többnyire a legkörülmétezőbb kezelés mellett sem menthetők meg, éppen azért, mert a szervezetben egy nagyfokú defektus van: az immunizációs képesség hiánya.

Természetesen nem szükséges, hogy az iszákos apa egyszersmind gümőkóros is lett

légyen. A könnyen szülői ház velük; s új fertőzéseként szent Franciaország és eléggé szapora a népei közmegelegedés helyek e összefüggő alkoholisztiaországi élvezetei zett vagy kapukat a nyek azt a gőcpontja Hol

hajhászások, az lenül terjed, hogy az eljár az elcsosulásának állanak küzdők munkára radikális zeteközi k nyes siker végia pé a megalkemberítő igazságnak az önzés lochját a jedésének ütöttük

K lius hó mából k megújít fennálló kedjene

Ér messányi Demetrot 22-én ig jelenlétéb lendülette koronás nokság r igazgató, Ignác ig Bakonyi aki láthat válaszolv átadását senye kö

Pé az önk. alkalmáb táncal é lövöldébe

Elj kedves eljegyezt Dr. Eide Böhm M

Elc intézetbe Congregát látogatott tartattak.

légyen. Az iszákosok utódai másutt is nagyon könnyen megkapják a fertőzést, nemcsak a szülői házban, ami épp oly könnyen végez is velük; s így minden egyes iszákos egy új és új fertőzési forrást képezhet a tudóvész terjedése szempontjából. Ez az oka épp annak, hogy Franciaországban, amelynek népe eléggé művelt és eléggé gazdag és főképpen nagyon kevésbé szapora ahhoz, hogy a tudóvész Európa összes népei között a legkönnyebben kiküszöbölhesse, mégis a tudóvész-statisztikában a legrosszabb helyek egyikét foglalja el. És ezt közvetlen összefüggésbe kell hoznunk azzal az óriási alkoholizmussal, amely világszerte éppen Franciaországban a legnagyobb. A szesz italok élvezete tehát az ellentétlasi képességnek szerzett vagy átörökített csökkenésével folyton újabb kapukat nyit meg a bacillusok számára, amelyek aztán a fertőzés újabb forrásaivá, újabb gócpontjaivá lesznek.

Hol van itt a megállás? Az esztelen élvhajhászás, az ostoba és veszedelmes ivási szokások, az alkoholtól közvetve vagy közvetlenül terjesztett előítéletek mindent megtesznek, hogy az ivás fokozódjék. Ezzel pedig karöltve jár az elmebajnak, a bünténynek, a faj elkorcsosulásának, a tömegnyomornak és tudóvésznek állandó fokozódása. Az alkoholizmus ellen küzdők szervezett csoportja valóban titáni munkára vállalkozott, midőn az ivás okainak radikális kiirtását írta zászlajára. De ezt a nemzetközi küzdelmet immár számos államban fényes siker koronázta. Kanada, Finnország, Norvégia példája eléggé bizonyítja, mire vezethet a megalkuvás nélkül való elszánt küzdelem az emberirtó szesz ellen. Az önzetlenségnek és igazságnak végre is győzni kell hazánkban is az önzés és babonák fölött. Ha az alkohol molochoját a földre tiporjuk, úgy a tudóvész elterjedésének egyik legerősebb méregfogát is kiütöttük.

H I R E K.

Kérelem. T. olvasóinkat a f. július hó 1-én kezdődő III. évfolyam alkalmából kérjük, hogy az előfizetést mielőbb megújítani, a múlt negyedekről pedig fennálló hátralékot megküldeni sziveskedjenek.

Érdemkereszt átadása. N. Nemessányi Adél polg. leányisk. igazgatónak Dr. Demetrovits kir. tanácsos polgármester e hó 22-én igen nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében s a kitüntetett érdemeit méltató lendületteljes beszéd kíséretében tűzte fel a koronás arany érdemkeresztet. Az isk. gondnokság nevében Niedermayer Gyula f. keresk. igazgató, a polg. fiúiskola részéről Krompaszki Ignác igazgató s a polg. leányiskola nevében Bakonyi Hugó tanár üdvözölte a kitüntetett, aki látható meghatottsággal hosszú beszédben válaszolva mondott köszönetet. Az érdemkereszt átadását a polg. leányiskola évről hangversenye követte.

Péter és Pál ünnepén, jövő vasárnap az önk. tűzoltó-egylet, fenállása 41. évfordulója alkalmából, társasébeddel, hangversenynyel és táncgal egybekötött kerti mulatságot rendez a lövöldében.

Eljegyzések. Dr. Pap Ignác főrabbi kedves és szeretetreméltó leányát: Mariskát eljegyezte Neumann Hugó nyitrai ügyvéd, — Dr. Eidenmüller Elemér ügyvéd jegyet váltott Böhm Margit urleánnyal Nagyikindáról.

Előadások a zárdában. Az apácák intézetében e hó 21., 22 és 23-án a Mária Congregáció könyvtára javára igen élénken látogatott és kitűnően sikerült színi előadások tartottak. Színre került: „Két mennyasszony“ c.

2 felv. színmű és „Villásné villájában“ c. bohózat. A nagyszámú közönség a sikerült előadásokat mindvégig éber figyelemmel kísérve, szünni nem akaró, lelkes tetszésnyilvánításokkal jutalmazta

Beiratások a felső keresk. iskolába. A beiratások a következő iskolai évre június 30-tól július hó 3-ig történnek és csak amennyiben a teljes létszám (40 tanuló osztályonként) be nem telik, van folytatálagos beírás. Külön miniszteri rendelet szerint, szeptember hó 6-tól 8-ig. Az igazgatóság felhívja ez uton is különösen az ujvidéki szülőket arra, hogy minden valószínűség szerint a szám már a júliusi beiratásoknál megteelik, tehát ne várjanak szeptemberig, mert ha akkor már nem kapnak helyet, maguknak tulajdonítsák. Az áll. női keresk. szaktanfolyamba a beírások szintén június 30-án veszik kezdetüket. Beirási órák d. e. 9—12-ig.

Kenyérszállítás a honvédek részére. Az ujvidéki honvéd zászlóalj részére szükséges kenyér szállítását Wachtl Imre nyerte el, ekinek villamos tüzemre berendezett sütődjéje eddig is a közönség meglegedését vivta ki.

Lövészet. A polg. lövöldében m. vasárnap 450 lövés tétetett a rendes céllapokra és díjnyertes lón, még pedig mély lövésért: Grossinger J. (szeg), Tausch J., ifj. Zambauer Ág., Derner L. (V) és Burmann S. (négyesért); kördíjért: Lobenstein K. 13 20, Grossinger J. 12/29. ifj. Zambauer Ág. 11 30. — Jövő vasárnap, jun. 29-én e 150 m. távol 5 körű rendes céllapokra lönek.

Felülfizetések az 1913. június 8-án tartott főgimnáziumi hangversenyen: 2 koronát: Kertész Mór, Hohlfeld József, Szeremcsévics, Seidling Pál utóda, Farkas Mór, Kohn Gyula József, Markovics Dusan, Löwy Adolf, Kolarski, Lichtschein, Szikla Emil, Ludwig József, Neupauer Ödön, Dr. Géza Imre, Schaffer Irma, Dr. Fischer Henrik, Balog Dezső, Schwarz Vilmos, Kron Károly fia, Schuchtar Albin, Klein Oszkár, Kovács Sándor, Fischer József, Klees József, Steiner Gyula, Jelenik Vilmos, Polit, Löwy Mátyás, Dr. Barta Félix, Dietzen Imre, Fischer Vladimir, Steiger Ernő, Haas Albert, Strasser és König, Klein Lipót, Koturov Erzsébet, Fizély Julia, Pressburger Riza, Szalay Lajos, Dr. Kemény Soma, Dr. Wagner Károly, Brück Mór, Böhm Manó, Kassowitz Lipót, Szencz György, Czypek Józsefné, Wassermann József, Farkas Lajos, Forgács Benőné, Handler és Krishaber, Kramer, Rainer Simon, Mijatovics, Geiger, Dr. Bayer Edéné, Dr. Kleiszner Gusztáv, Dr. Várnay Ernő, Kovács János. 1 kor. 50 fillért: Ismeretlen, 1 kor. 20 fillért: Krompaszky Ignác. 1—1 koronát: Bulics Pál, N. N., Pletikoszits J., Spitz Gy., Ugray Lajos, Klein Imre, Anika András, Szőke József, Müsterné, Schubertné, Dr. K.-né, Burmann, Funták Jakab, Roth Manó, Schossberger Fülöp, N. N., N. N., Eckfeld, Klein és Freygang, Locker Vilmos, Kapamadzsjia, Derner Lipót, Paquorné, Klug Margit, Kristics Mária, Stengel Fülöpné, N. N., özv. Blahm Ignác, Guttman Bernát, Fischer Hilda, Heksch nővérek, Grünberger Mór, Hacker Imre, U.A.C., Weisz és Berger, Dr. Brezovszkyné, Kiss Antal, Szentiványi Lipót, Wollbergerné, Weinfeld Ignác, Stark, Geiger Károly, Fischer Adolf, Brück Lázár, Stein Manó, Schrack Antal, Scherer, N. N., Stern Mancsi, Hexner Ferenc, Kertész Arnold, Handlerné, Balog, Orenstein, Varnusz Irma, Vékes Ferencné, Dr. Szlávy Kornélné, Kiss Károlyné, Fischer és Ohrenstein, Fejér Dezsőné,

60 fillért: Ognyanovicsné 50 fillért: Némédyné. N. N., Scheer Ferenc, Kiss. 40 fillért; Fűry. 10 fillért: N. N. A tiszta jövedelem 676 kor.

Találtatott f. hó 15-én egy gazdtalan bárány a város területén. Igazolt tulajdonosa e hó 28-ig jelentkezék a rendőrkapitányságnál annak átvétele végett. mert különben 28-án d. e. 10 órakor nyilvános árverés útján fog értékesítettetni a város gazdasági majorának udvarán.

A „Neven“ szerb dalárda szerb pünkösdi hétfőjén Csurogon az ottani Kör nevű olvasóegylet 10 éves jubileuma alkalmából táncgal egybekötött hangversenyt rendezett, mely nagy tetszésben részesült s ugy erkölcsileg mint anyagilag jól sikerült.

Halálozás. Aich Nándor kereskedő e hó 23-án d. e. szélhűtés következtében, boltjában hirtelen meghalt. A 67 évet élt derék kereskedő temetése e hó 24-én nagy részvét mellett ment végbe.

Pályázat posta-távirda gyakornokjelölti állásokra. A m. kir. posta-távirda és távbeszélőnél gyakornokjelölti állásokra ezennel pályázatot hirdetnek. Ezen állásokra csakis azok az ifjak pályázhatnak, akik főiskolát, középiskolát, vagy ezekkel egyenrangú más tanintézetet sikeresen elvégeztek, 18. életévüket már betöltötték és magyar állampolgárok. A felvételnél előnyben részesülnek azok, akik jogvégzettséggel bírnak. A sajátkezűleg irt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt folyamodványokat a már közszolgálatban állók előjáró hatóságuk, a közszolgálatban nem állók pedig az illetékes főszolgabíró, vagy polgármester útján folyó évi július hó 15-ig ahhoz képest, hogy a pályázók hol óhajtanak alkalmazást nyerni, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi posta-távirda-igazgatósághoz nyujtsák be. Ezen kívül folyó évi július hó 20-ig az illető posta- és távirdaigazgatóság vezetőjénél személyesen is jelentkezni tartoznak oly célból, hogy gyakornokjelölti állásra való alkalmas voltukról már előzőleg meggyőződni lehessen. A felfogadott posta- és távirda gyakornokjelöltek fogadalmat tesznek, félhavi részletekben utólagosan esedékes évi 800 korona segélydíjat kapnak. Bővebb felvilágosítást nyújt a posta-távíró hivatal.

Csöd. Hdroskó István ujvidéki kereskedő ellen a kir. törvényszék elrendelte a csödet és tömeggondnokká Dr. Hadzsi Szilárd ügyvédet nevezte ki.

Zászlószentelés. A palánkai Dalárda f. július 5. és 6-án, fenállása 30-ik évfordulója alkalmából zászlószenteléssel egybekötött jubileumi ünnepélyt rendez, melyen az Ujvidéki dalárda testületileg résztvesz.

Ösztöndíj kereskedelmi főiskolai kurzust hallgató ifjaknak. A szegedi kereskedelmi és iparkamara egy 300 koronás ösztöndíjat alapított oly Csongrád, illetőleg Bács Bodrog vármegyében illetékes szegény sorsu ifju számára, aki felsőkereskedelmi, vagy más középiskolai végzettség birtokában, tanulmányát valamely kereskedelmi főiskolai kurzuson folytatja. A 300 k. ösztöndíj az érdekeltek akkor fog kiadatni, ha ez a kurzus első felében tanusított sikeres előmeneteléről bizonyítványt mutat elő. A kamara ez ösztöndíjra most hirdeti pályázatot és felhívja a pályázni kívánókat, hogy sajátkezűleg irt, bélyegtelen folyamodásukat érettségi bizonyítvány, vagy ennek hiteles másolata és vagyontalansági bizonyítvány melléklésével, továbbá a végzendő tanul-

mány megjelölésével, folyó évi július hó 15-ig a szegedi kereskedelmi és iparkamara elnökségéhez küldjék be.

Hödit a függetlenségi párt. Zentán a napokban megtartott részleges tvh. biz. tagok választásán a függetlenségi párt teljesen leverte a munkapártot, amennyiben 9 kerületben a függetlenségi, 1 kerületben a szocialista párt győzött.

Inzultált esküdtek. Szépen megtisztelte Gibicz Drobina János uram a szabadkai esküdteket pénteken. A jeles férfit ugyanis a Kukurikiban kirabolt és meggyilkolt Aradszky meggyilkolása miatt az esküdszék 11 évi fegyházra ítélte, bár Gibicz a legkonokabbul tagadott s mindenféle furfanggal iparkodott a csávából kiszabadulni. A tizenegy évet sokalta Gibicz uram, mert 11 évig gibiczelni mégis csak sok, elkeseredett tehát s midőn az ítélet kihirdetése után gibiczi lakásába vissza akarták vezetni, az esküdtek padja előtt ezen, a cigánylélekre és gondolkodásra oly jellemző szavakra fakadt: csirkefogó népség, engem el mertek ítélni, de a Zsilinszky fiukat ti is felmentettétek volna. Szólt és távozott s magán büntetéssel fizeti meg, hogy e szavakkal akart könnyíteni gibici lelke keservein.

A gyermekek dohányzása és korcsmázása ellen. A szegedi társadalom életre való mozgalmat indított, amely mozgalom minden valószínűség szerint pártolásra talál. Az a társaság, mely az erkölcsi romlásnak kitelt és züllésnek indult fiatalok jövőjének megmentésére alakult, elhatározta, hogy feliratot intéz a miniszteriumhoz, hogy a 15 éven aluli gyermekeknek dohányt ne adjanak a trafikban, valamint korcsmába se bocsássanak be 15 éven aluli gyermekeket. Ezt a határozatot pártolás céljából az összes törvényhatóságokkal tudatják.

Felölös szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

866. szám 1913. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreceni kir. járásbírósnak 1913. évi Sp IV. 702. számú végzése következtében Dr. Tyroler Oszkár debreceni ügyvéd által képviselt Békés Emil debreceni bej. cég javára 72 k. 65 f. s jár. erejéig 1913. évi június hó 3-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1070 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: bolti állványok, likör, tea, fűszer és festék nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósnak 1913-ik évi V. 1164. számú végzése folytán 6 kor. 42 fillér bíróilag már megállapított költségek erejéig Ujvidéken, alperes üzletében II. Rákóczi Ferenc-ut leendő megtartására 1913. évi június hó 30-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitiűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat másik is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1913. évi június hó 19-én.

Basch Sándor.
kir. bír. végrehajtó.

5020 tkv. 1913.

Arverési hirdetmény.

Stefesik Pál kiszácsi lakos végrehajtónak Vozar József (nős Szrnka Annáva) pirosi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 110 kor. tőkekövetelés, 210 kor. tőke után 1913 február hó 11-től járó 5% kamatai 95 korona 30 fillér végrehajtási amár megállapított, valamint jelenlegi 19 korona 30 fillér és a még felmerülő költségek, valamint az ezennel csatlakozottak kimondott Szlovák segélyegylet, mint szövetkezett Ujvidéken, javára bekebelezett 8700 kor. tőke és jár. kielégítése végett az 1881. LX. t. c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az ujvidéki kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság területén levő a kiszácsi 32 sz. betétben A. I. 1.2.3.7. sorsz. 1014. 1015. 3362. 2861/1 hrsz. a, foglalt és a 81 ö. i. sz. házat magában foglaló ingatlanokra 2216 kor. és a kiszácsi 696. sz. betétben A. I. 4. sorsz. 2861/2 hrsz. a. foglalt ingatlanok 1006 kor.-ban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1913 évi augusztus hó 27. napjának d. u. 3. órája Kiszács község házához tüzetik ki.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK:

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár 2/3 alul eladatni nem fognak.
2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10%-át, vagyis 221 kor. 60 fill. és 100 kor. 60 fill. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges eihelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Ujvidék, 1913. évi június hó 10-én.

Polgár Sándor s. k.
kir. törvényszéki bíró.

4963 tkv. 1913. szám.

Arverési hirdetmény kivonat.

Petrováci takarékpénztár r. t. végrehajtónak Placzkov Andriáné szül. Putnik Tina pirosi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 1300 kor. tőkekövetelés, ennek 1906. évi december hó 1-től járó 6% kamatai 668 kor. 98 fill. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 33 kor. 90 fill. és a még felmerülő költségek kielégítése

végett az 1881 LX. ts. 144. § a értelmében az ujvidéki kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság területén levő a Placzkov Andriáné szül. Putnik Tina tulajdonát képező a pirosi 447 sz. betétben A. I. 1-3. sor. 142/1. 142/2. 143. hrsz. a. 6. ö. i. sz. házat magában foglaló ingatlanokra 934 kor. továbbá a pirosi 522 sz. betétben A. I. 1. sor. 871/2 hrsz. ingatlanra 168 kor. 1. 1. sorsz. 1847/2 hrsz. ingatlanra 52 korona, végül a pirosi 793 sz. betétben A. I. sorszám 872/1 872/2 hrsz. ingatlanokra C. 1. sorsz. a. Özv. Kozarov Miláné szül. Kotura Lenka javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog épségben hagyása mellett 147 kor.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1913. évi augusztus hó 23-ik napjának d. u. 3 órája Pirok község házához tüzetik ki.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK:

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-án alul eladatni nem fognak.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10%-át, vagyis 93 kor. 40 fill. 16 kor. 80 fill., 5 kor. 20 fill., és 14 kor. 70 fill. készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. a-§ értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Ujvidéken, 1913. évi június hó 10-én

Polgár Sándor s. k.
kir. törvényszéki bíró.

PILSNER URQUELL (őstörás)

A világnak ez a leghíresebb söre nagy palackokban, naponkint frissen töltve, á 40 fill. sörraktáromban (Uzspenszka-utca 5.) kapható.

Pilsner Urquell poharaként Ujvidéken csakis Obernik József pilsner sörcsarnokában és Zurkovic György „Fehér hajó” vendéglőjében mérnek. Palackokban kapható ELITE kávéházban és Kuborczy M. cukrászdájában. Péterváradon csak Helleis Józsefnél kapható Urquell.

Mélykut-vizből készült müjeget is igen olcsó áron naponkint házhoz szállítok.

BAUER GYULA, sörnagyerkeskedése és jéggyára.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal permetez.

Rézkepporral poroz és

Bagollal öl a szőlőmolyt:

mert **FORHINT**

FORHIN

Gyümölcskertészek

a sokszorta megjavított bodli keveréket számlalan köszönő- és elismerő levél tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb megelégedéssel használják. A

FORHIN

FORHIN

nek nincs üledéke, vízbe dobva azonnal oldódik és biztosan pusztítja a perenoszpórákat; egy kész anyag, foalkatrésze rézgálic, tapadóképessége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele; használata óriási munka- és pénzmegtakarítást jelent, mert az anyag teljesen kész;

használnak saját érdekében **Californiai lét**, a gyümölcsrovarok elleni védekezésére **rovarenyvet** minden kártékony rovar lekötésére, **rovarfogó övet** az összes kártékony rovarok elfogására, **Laurinát** a rovarok ellen nyári védekezésére, **Lauril Karbolineumot** a rovarok elleni téli védekezésére, **Lauril oltóviaszt** az oltványok nemesítésére, **Ichneumint** a zsege virágok permetezésére, **Nicotin Quassiakivonatot** fásfajok permetezésére, **Toponort** mezeli egerek pusztítására, **Pampilit** rovarok és darazsak elfogására, **Festék** mindezen cikkekrol kimerítő leírást és használati utasítást kéri, melyet ingyen és bérmentve küll az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggárr

Budapest, VI., Váci-út 93. v.
valamint képviselője: ROSENBERG ADOLF, Bácsalmás.

I-SZÖR
kevesebb
a gond,
II-SZÖR
kevesebb
a munka,
III-SZÖR
kevesebb
a munkabér!